

VALITU

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT NR. 6

VEEBRUAR 1988

Majandusaasta

oli edukas. Nii jäi kõlama peamine esimehe aruandest üldkoosolekule. 1158 000 rubla eest andis majand toodangut rohkem kui eelmisel aastal. Kui möödunud aasta töid rublaga mõõta, kujunesid tootmisharude tulemused kõrgeks. Ainult taimekasvatust andis 53 000 rbl. eest vähem toodangut kui 1986, aga siin ei ole midagi ette heita, sest aasta oli erakordselt raske. Alljärgnev tabel annab ülevaate teistest tootmisharudest.

Sots. kohustus / Tegelik / Võrreldes 1986. a. ± rbl.

Loomakasvatust

Piim	1510000	1679000	+173000
Veised	964000	991000	+107000
Tõuveised	332000	354000	+ 32000
Sead	1214000	1309000	+130000
Kokku	4139000	4501000	+492000

Aiand

Kurk	269000	+158000
Tomat	172000	+ 38000
Lilled	149000	+ 31000
Kokku aiand	590000	+227000

Abitootmine

Estosteriil	2000000	2054000	+ 59000
Vein	160000	899000	+ 7000
Siirup	429000	328000	+328000
Joogid	432000	127000	+127000
Kokku	3021000	3479000	+592000

Juhatuses

— Aktiivse tsiviilkaitsetöö eest avaldati tänu Aino Nurmsalule, Arvo Laurimaale, Arne Ojasalule ja Jaan Piiriojale.

— Otsustati arvestada tsiviilkaitsetööd samaväärsena põhitööga ja sellest kõrvalehoidjaid karistatakse preemia äravõtmisega.

— 1988 müüakse oma ja majandit teenindavaile töötajale 20 kg liha keskmise hinnaga 2.50. Kolme ja enama lapsega perekondadele müüakse 5 kg lapse kohta, kui nad elavad vanemate juures. Ametiühingukomitee koostab soovijate nimekirja. Matusteks antakse liha väljaspool limiiti, sünnipäevadeks ja pulmadeks arvestatakse limiidi sisse. Liha ei müüda neile, kes on majandist ostnud kaks põrsast.

Piim ja farmid

1. jaanuariks

Tegelik ja baasiline lehma kohta aasta algusest / võrreldes m. a.

E. Laineste	5153	5794	+477	+688
T. Ammermann				
	5299	5675	+ 67	+179
V. Kraam	5293	5670	+ 85	+116
S. Oispuu	5068	5541	-218	+ 7
Tiiu Ammermann				
	4957	5290	- 61	+ 22
T. Laineste	4747	5280	+576	+766
G. Põldme	4866	5233	-117	+ 1
V. Männiku	4684	5182	+412	+593
A. Juganson				
	4691	5175	+795	+1015
A. Kallaste	4657	5174	+243	+438
E. Rand	4582	5098	+137	+297
E. Vilistus	4577	5034	+111	+231
U. Eplik	4479	4963	+292	+418
H. Koor	4475	4915	+102	+392
M. Perun	4433	4817	+1343	+1188
S. Kalda	3795	4111	-137	- 4
S. Kalnin	3766	4097	-537	-428
H. Saar	3702	4038	+203	+394

Tööjaotusega laudas

M. Dederer	5227	5652	-135	-148
P. Niinsalu	4629	5123	+102	+204
A. Bortnik	4590	5014	+ 45	+134
M. Lember	4573	4987	+372	+506
A. Raadik	4542	4982	+289	+354
H. Enno	4524	4951	-220	-177
T. Tšaban	4485	4829	+373	+386
J. Matijevskaja				
	4339	4741	+107	+228
D. Ananjeva				
	4272	4722	+102	+199
H. Soomann				
	4274	4652	+119	+203
Õ. Raag	4207	4644	+ 75	+158
L. Jevremenko				
	4028	4441	+ 6	+124

Farmid

Ingliste	5170	5534	- 16	+ 71
Pae	4765	5294	+512	+706
Lau	4635	5129	+241	+406
Hertu I	4639	4913	+ 67	- 6
Hertu	4485	4902	+140	+230
Kalda	4410	4864	+ 13	+ 97
Hertu II	4340	4752	+185	+295
Kumma	4353	4581	+300	+321
Keskmine	4529	4958	+134	+248

Parteikoosolek Inglistel

Jaauaril arutati Ingliste parteitsehhiorganisatsiooni koosolekul osakonna XII viisaastaku sotsiaalse arengu ülesandeid ja perspektiive. Ettekande tegi majandi esimees Tenno Teets. Ta rõhutas, et XII viisaastakul on osakonna sotsiaalse arengu plaanid mahukad. Jätub Ingliste mõisa rekonstrueerimine. Kõigi eelduste kohaselt peaks see valmima 1990. Seal avatakse kool, lasteaiad, söökla, raamatukogu ja teenustööde vastuvõtu punkt. 1988 valmivad 18 korteriga elamu ja elektroodkatlamaja. Alustatakse kuivati ehitamist ja see antakse käiku 1989. Peavad valmis saama poolikud väikeelamud, Kalda farmi heinaküün ning alustatakse töökoja teede ja platside ehitamist. Viisaastaku lõpuks või hiljemalt 1991 peab valmima Ingliste töökoda koos uue katlamajaga.

Kui suudetakse kõik planeeritu sellises mahus teoks teha, kujuneb Inglitest ilusasti väljaehitatud osakond, nenditi koosolekul.

Kiri Arnold Hannustile

Elagu! Meie majandi mage-magusasse lehte riputati ka võrtsi. Mõlen Sinu artiklit, Arno. Müüdu hakkas leht tänapäevamallist nagu maha jääma — kõik oli kuidagi liiga kena, kõik nii töökad ja korralikud. Meie Arno leiab, et kõik ei olegi nii korras. Haljastajatele on vaja arusaavat ja heakskiitvat suhtumist, see tähendab, et neil on puudu tunnustusest.

Püüan Sind siis nii-öelda natuke tunnustada. Me kõik elame selle kena haljastuse sees ja me teame, et see on majandile väga kallis lõbu. See on meie kõigi raha.

Ära arva, et meil on silmad kinni seotud ja me ei märka, kui mõni kena nurk on juurde siginenud või mõned lilled õide puhkenud. Vahel on ümbrusest nii hea meel, et tahaks muru peale pikali visata või igahüte kallistada (puud ja põõsade kuuluvad nende hulka, keda tahaks õrnalt emmata). Aga ometi ruttad jooksujalu mööda ega soovi haljastuse naistele isegi jõudu. Ei taha neid töö juurest eksitada. Kui igahüks, kes mööda läheb, nendega rääkima hakkab, ei saa ju tööd teha.

Olen mõelnud, et õpetajad näevad koolis mu lastega vaeva. Iga kord, kui õpetaja vastu tuleb ja teda teretan, peaks teda ka nagu tänama vaevanagemise eest. Nüüd tuleb välja, et kui Sa, Arno, vastu tuled, pean ka Sind tänama ilusa ümbruse eest. Ütlen Sulle näiteks: «Tere ja aitäh nende puude ja põõsaste eest, mis mind rõõmustavad!» No vastavalt aastaajale, kas siis mesilasi täis enelad või õrnrohelised lehised või väikesed mägiinid või need tillukesed taliastrid. Oleks vist natuke

(Järg 2. lk.)

Kiri Arnold Hannustile

(1. lk. järg)

naljakas? Või ei ole? Sul kiire, mul kiire, hea, kui teregi saab öeldud. Olen kindel, et nii mõtlevad väga paljud.

See, et mida suuremad majad, seda vähem teevad inimesed ümber maja tööd, ei tohiks Sinule uudis olla. Nii on see ju terves maailmas. Ja see, et maalapsed mööda rohtu jooksevad, ei tohiks ka ju kedagi pahandada. Aga see peaks küll juba pisikesest peast selge olema, et sinna astuda ei tohi, kus rohi kuluma hakkab. Ja neile muru sisse teerandade tallajatele soovin, et nad jalad välja väänaksid ja lonkama hakkaksid.

Käige kõik mööda rohtu, aga ärge käige ühe ja sama koha pealt!

Veel kuulsin kunagi, et Sina või teie brigaad pahandas, kui lapsed lasid liugu kurepesa all jäätunud lohul. Lastele oli see koduuksest

40–50 m valmis sile liuväli. Nad ei viinud sinna tilkagi vett. Kui see jää seal rohu peal juba oli, kas ta- sus siis seda liugu keelata?

Vahel võiks mõned rahad, mis johnid teenivad (näiteks sügisel kaevasadid 4 johni meie maja ees päev otsa peenart), kulutada lastele. Tellida nende jaoks mõnda varjulisse kohta laud-pingid või põnnidele mõned kiigid.

Teame, kuidas te teeäärtega vaeva näete ja kuidas te mätastasite koolimaja vastas kurvikohta. Kuu aega sai see ilus olla, kui ühel hommikul olid sügavad roopad sees. Siis oli küll selline tunne, et kui kätte saaks, siis maha lööks.

Eks see praegune peediralli teeb ka teeäärred poriseks. On selliseid, kes oma raske autoga ühte külge pidi murusse sõidavad.

Üks TRET-i kraana krohvis minu koos vankriga ujula kohas nii üle,

et mul oli sopp taskus. Kolm lõbusat meest istusid sees. Pidasin mitu nädalat seda autonumbrit meeles, siis lahtus viha ja number läks meelest ära — lolli peale ei ole mõtet vihastada.

Sama soovin Sinule, Arno, selle telefonihelistamise pärast. Kui teil tulebki kellegi järelt koristada, siis ärge seda nii rängalt üle elage. Elu on selline, see on ju ilu nimel.

Mõtle, kui palju ehitajad koristavad. Kuldsete kätega, kõrge kategooriaga mehed laadivad kive ja koristavad vahel mitu päeva. Või kui maalrid ainult maalerdaksid: kui palju peavad nad teiste rämpsu koristama.

Arno, seda ma ei usu, et kellelgi töö ununeks, kui ei nõutaks. Ja see on Sul küll vale arusaam, et rahvas ei tea, millega te tegelete.

Lugupidamisega

EHA OSTAŠNIKOVA

Õpin esperantot

Kaheksateistkümnenda aasta eest oktoobris sain posti teel esimese esperantotunni ülesanded ja läkitasin need täidetult juhendaja Johannes Palule. Nii algas lähem tutvus selle huvitava keelega, mille kohta on paraku liikvel väärarsid arusaamu, eelarvamusi ja lihtsalt teadmatust.

Nüüd on see tehiskeel juba 100 aastat vana. 1887 nägi Varssavis ilmavalgust raamatuke pealkirjaga «Internacia Lingvo», autoriks poola silmaarst L. Zamenhof, varjunimega doktor Esperanto. Mullu suvel tähistati seda sündmust 72. ülemaailmse esperantokongressiga, mille 6000 osavõtjat said taas kokku keele sünnilinnas Varssavis.

Esperanto on ehituselt loogiline, eranditeta ja mis tahes muust keelest kiiremini õpitav. Selles on rikkalikult originaal- ja tõlke- ning ajakirjandust. Ta on maailmas küllalt levinud ja elujõuline.

Küsitakse, mis selle keelega peale hakata, kus saab teda kasutada? Juubeliaasta puhul on olnud asja-huvilistel võimalus lugeda esperanto kohta meie ajakirjandusest. Aga eks toetu iga inimene kõigepealt oma kogemustele. Mida on see andnud sulle isiklikult? Voin öelda, et tänu esperantole olen jõudnud Bulgaariasse ja Saksamaale. Kirjava-

hetus ja otsene kokkupuude paljude huvitavate inimestega on samuti palju pakkunud, olles nii meeldiv vaheldus kui ka silmaringi avardaja. Eestis peetakse igal aastal looduskaunites kohtades esperanto laagreid «Esperanto kaj Naturo», kuhu meeleldi sõidab külalisi Nõukogudema teistestki paikadest. Peale keelepraktika on tulnud lisa ka loodusteadmistele. Oleme neist oma pere liikmetega osa saanud.

Esperanto kongressid ja kokkutulekud on kõige ökonoomsemad, sest ei vaja keerukat ja kallist tõlkeseadmestikku ega tõlke. Kasutatakse neutraalset suhtlemiskeelt, mis ei sea ühtki rahvust eelisolu-korda. Värskeim elamus oli septembris: Schwerinis sõprusnädalal sain esperantot valdavate sakslaste, poolakate, tšehhide, ungarlaste ja bulgaarlastega vabalt suhelda. Osalesime kõigil üritustel ühise perena. Meid liitis esperanto — rahu ja sõpruse keel.

1956. aastast on selle keelega tegelemine taas lubatud ka Nõukogude Liidus. 1979 loodi üleliiduline organisatsioon ASE, mille Eesti filiaali juhivad Ferdinand Eisen, varasem haridusminister. Eestis on esperantoklubisid. Oma ajakirjani pole veel jõutud, kuid on võimalik telli-

da mujal ilmuvaid. On õpikuid. Eesti kirjandust tõlgitakse esperantosse ja sel teel jõuab ta paljudesse maadesse. Nii jõudis Marie Underi üllatuseks tema luulekogu esperantokeelsena veel autori eluajal kauge Jaapani lugejani ning leidis seal kriitika pooltki sooja vastuvõtu.

Maailmas annavad esperantokeelseid saateid kümned raadiojaamad, tuntuim neist on Poola raadio. Ka Eesti raadio alustas tänavu 6. augustist taas lühisaateid, mis toimuvad kaks korda kuus igal esimesel ja kolmandal neljapäeval öösi kell 00.25. Korratakse järgneval pühapäeval kell 12.25 lainel 290 ja 49,3 m.

Jään ikka tänuvärglaseks sellele keelele, oma klubikaaslastele ja kirjasõpradele. Ma ei usu, et peaksid oma esperantoõppimist mahavisatud vaevaks need Valtu kooli praegused õpilasedki, kes selle keelega on kärsinud veidi püsivamalt tegelda (Kaire Kruusaauk, Anne-Liis Kodu, Kristi Nero jt.). Esimesed kirjajki on teele saadetud. Iga õpitava keele teeb ju elavaks alles tema kasutamine.

Maailm on avar ja huvitav ning esperanto aitab seda meile lähemale tuua.

HELVE PÄRT,
õpetaja

40

Tänavu veebruaris möödub neli aastakümnet Juuru valla esimese kolhoosi asutamisest. See oli Inglise. Käesolevast lehest alates hakkame avaldama kolhoosiveteranide mälestusi.

Esimene kolhoos Juuru vallas

Esimene kolhoos praeguse Rapla rajooni piirides loodi 1948. aasta veebruarikuu viimasel päeval ja sai nimeks «Ühiselu».

Ingliste mõisa jagamisel planeeriti talud 25–13 hektarit suured. Pärast seda tõusis päevakorraks kollektiiviseerimine. Juuru valla partorg Mihkel Timak arvas, et ühismajandite loomist tuleks alustada kehvena talurahva poolelt, kel maa eraomand pole nii südame külge kasvanud. Selleks pidi leitama seitsmemehealine initsiatiivgrupp, kes hakkab organiseerimistööd tegema. Need seitse meest leiti peagi ja nendeks said Nõukogude armeest saabunud Ferdinand Mahlapuu, Eero Riim, asundustalude omanikud Jaan Maipuu, August Isak, Hans Kraam, Elmar Ormus ja Valter Viikma. Sedasi käis eeltöö kolhoosi astumiseks.

Siis määrati kolhoosi asutamise üldkoosolek. Rahvast tuli palju seda uudistama. Kolhoosi koondus 14 majapidamist. Nimeks sai «Ühiselu» ja esimeheks valiti F. Mahlapuu, aseesimeheks J. Maipuu ja juhatuse liikmeteks A. Isak, H. Kraam, A. Vösa ning V. Viikma.

Kolhoosi astujad olid koos peredega F. Mahlapuu, E. Paju, H. Kraam, O. Vaarpuu, A. Vösa, K. Riismets, E. Ormus, K. Kunila, L. Muruma, J. Kaal, E. Kuusman, E. Riim, R. Kunila, K. Kalda.

Kehvikutel ja uusmaasaajatel polnud ühislautu tuua rohkem kui 7 lehma ja kaks tiinet mullikat, 6 siga ja 15 hobust. Kolhoosil oli 350 hektarit põldu.

LINDA MAHLAPUU

Elu täis tööd

Kolhoos oli uudne asi ja keegi ei teadnud, kuidas see minema hakkab.

Minul oli sel ajal kolm last, kõige väiksem oli kaheaastane. Ei olnud siis veel lasteaedu, ka vabu päevi ei saanud võtta, nagu praegu vahel antakse.

Töö oli raske. Endal tuli kogu sööt muretseda ja kohale toimetada kolhoosi panipaikadest. Sigu talitasin kolme kolhoosi ühinemiseni. Pärast seda hakkasin tööle endises Vösa laudas. Lehmi oli neljas laudas kokku kuuskümmend ja need tuli neljakesi kolm korda päevas käsitsi lüpsata, neile sööt ette tuua ja sõnnik laudast välja ajada. Vee tassisime endisest mõisa tiigist, mis oli tükk maad eemal. Sooja vee tõime Ingliselelt.

Suveks ei olnud ka karjakopleid rajatud. Hoidsime ise lehmi ja jootsime ükshaaval jões. Kui lehmad olid jõest kaugel, siis pidid nad lõunaks joomata jääma.

Töö oli ränk- ja palka — seda

polnudki. Aastase töö eest oli tasu selline, et meil mõlemal mahtus ühe ree peale ära — paljudest seda vilja, ja raha anti kolm kopikat tööpäeva peale. Kogu endine vilja ja kartuliseeme võeti kolhoosi, ilma et oleks tasu makstud neile, kes alguses seda ühinemist alustasid. Ka lehmad, hobused ja sead läksid kolhoosile, kopikatki nende eest saamata. Raske oli elu. Lapsed — poeg ja tütar — käisid juba koolis. Ei olnud see elu sugugi meele järgi vanematele, kes pidid ilma palgata teenima ja lapsi kasvatama.

Nüüd jään lootma, et ehk tuleb veel see aeg, kus ka nende inimeste vaeva hinnatakse ja neid unustades ei jäeta.

LINDA MAHLAPUU,
pensionär

Lau rahvas astus ühismajandisse

1949. aasta märtsituuled hakkasid tooma uusi sõnumeid, mis ulatusid ka väikesse Lau külasse. Eesti talupoeg hakaku uut moodi mõtlema, tegutsema ja töötama, sest talus töötamine pidi olema raske ja mitmetasuv. Ja mõnel oli talu nii väike, et seal ei jätkunudki tööd kogu perele.

Kolhoosi moodustamise initsiatiivgrupp kutsus Lau rahva märtsi kesk- kokku Mäe talu avarasse rehetuppa, kus tehti, niipalju kui nemadki teadsid, selgitustööd kolhoosikorra eelises. Meie küllamehed olid pikaldase mõtlemisega, seekord midagi ei otsustanud, ütlesid ainult: «Mõtleme veel!»

Siis saabus pööranguline maarjapäevaöö, mis tõi paljudele perekondadele varajase jüripäeva. Peale selle kogunesime 3. aprillil uuesti küla keskel asuva Mäe talu tuppa. Nüüd polnud enam vaja suuri sõnu ega selgitust: kõigil olid palved lahti ja paberid laual, et kirjutada kolhoosi astumise avaldust. Meile oli saanud selgeks, et ainuõige on kolhoositee.

Valisime kolhoosi juhatuse, esimehe, brigadiri ja lülivanemad, nimeks sai «Ühine Lau». Kiiresti tuli kolhoosi tööle asuda, sest kevad lähenes. Hobused ja loomad jäid algul oma lauta, sest loomasööta polnud mõtet ringi vedada. Algul oli üsna huvitav. Olime kes noored, kes kesk- ealised ja töö polnud kellelegi raske. Säilis veel peremehetunne. Tegime kõike hoolega, sest normipäeva arvestus käis tehtud töö, mitte töö olnud päeva järgi. Jätkus tööd ja endiselt leiba. Palka esialgu ei küsitudki, sest teadsime, et seda pole saada.

Põllul töötati mitmed aastad hobustega, nendega veeti puud ja sõnnik. Hästi on meeles sõnnikuveod hobuvankritega. Ikka põrus teele tükke, kuid see oli kohe ele-

mentaarne nõue, et päeva lõpul viisati need tee äärde põllule või tõdeti vankrile. Kunagi ei jätud sõnnikut maanteeserva kaunistama ega rattarööpaid tasandama. Brigadir ütles ikka: «Sõnnik on põllumehe kuld.»

Ajad on muutunud ja praegu läigib pärast sõnnikuvedu seda kuld teel nii palju, et aja buldooseriaga kokku.

Loomasööt sai algusaastail varutud kuiva heinana. See veeti laudalakk ja küünidesse. Lakaluugid ja küüniväravad suleti kohe. See kõik käis selle päeva töö juures, ei tulnud mõttesegi, et neid kõlbaks lahti jätta tuulel kõigutada või vihmalt viinadesse sadada.

Vilja koristati hobustega ja lõigati masinaga. Rukkivihud pandi hakki- desse, suvivili rõuguredelitele. Siis järgnes viljapeks suure rehepeksu- garnituuri ja traktori abil. Seda tööd jätkus kogu kolhoosi rahvale. Suvi- vilja masindati küünide juures ning põhk ja aganad jäid samasse. Sealt veeti talvel loomadele.

Esimesel kolhoosisügisel jõuti ka kartulid õigel ajal võtta ja isegi järelnoppimine teha. Oktoobripühade ajal pidasime oma väikese kolhoosi «Ühine Lau» lõikuspeo. Selle- ga sai punkt pandud esimese kolhoosiaasta sügistöödele.

ALDA HINDREMÄE,
pensionär

Kolhoosnik Tallinnas

Olin viiekümnendate aastate alguses kaubakoormaga Tallinna kesk- turul. Seisin autoga «Võidu» kolhoosi müügipunkti juures ja võtsime autolt kaupa maha. Korraga kuulen auto ees rüüatavat mehehäält kurjustamas: «Mis sa, kuradi kolhoosnik, seisad oma autoga ees, katsu, et kohe kõrvale kaod!» Astusin auto varjust välja ja näen: voorimees kõigutab jalgu üle plaanvankri ääre ning toriseb edasi. Tundsin end sügavalt solvatuna, sest neil aastail oli kolhoosniku nimi veel sõimusõna meie maal. Käivitasin auto ja lasksin voorimehe mööda.

Nüüd on voorimehed Tallinna tänavalt kadunud, kuid kolhoosi autod sõidavad seal edasi, viies oma müügipunkti toiduaineid, lilli ja muud linnainimesele meelepärast. Ajad on muutunud. Praegu on kolhoosniku nimi au sees.

Et praegu kolhoosi liikmeks saada, selleks peab olema tubli ja töökas inimene, igasuguseid sinna vastu ei võeta. Voorimeest ei võetagi, sest sellise elukutse esindajat pole võimalik suurtootmise tingimustes kasutada, pole ka hobuseid ega vankreid alles jäänud. Nii et ajalugu muutub, kolhoosnik jääb, voorimehe elukutse aga kaob.

EVALD HINDREMÄE

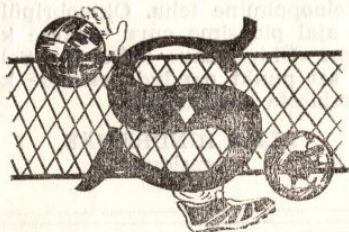
Kangelastegu Inglistel

Tõepoolest, maainimestest rääkida on raske. Teevad nad ju kogu aeg üksluist rasket tööd, et saada tonne ja kilomeetreid, millega nende tööd hinnatakse. Räägin kahest vaprast inimesest, kes oma elu ohtu panid, et päästa teise oma. Need olid Inge Priskus ja Arved Muulmann. Nemat ei kartnud sügisel jääkülma vette minna, et päästa 7aastane uljaspea Rustamm Vilistus.

Inge sõitis rattaga poodi ja nägi, et väike lapsekogu jõel on kord vee all, kord jälle kerkib vee peale. Vool viis last kiiresti edasi. Inge ruttas appi. Külma vesi kangestas käed, tal ei õnnestunud last haarata. Kui ta silmad tõstis, oli tema ees nagu maa seest välja kerkinuna Arved, kel õnnestus laps süle tõmmata.

Õnneks pääsesid nad kerge külmetusega. Ka laps sai nädalapäevadega terveks.

MAIGI LEINBERG

Laskmine

On alanud uus tegevusaasta Valtu kooli laskeringis. Oleme koos käinud üle kahe aasta ja hoolega harjutanud. Kui alustasime, ei seadnud me eriti kõrgeid eesmärke, vaid püüdsime omandada esmaoskusi. Kujunes aga nii, et treeningutel lastud tulemused lubasid enam. 1986 kevadel usaldasime paari paremaga võistleva minna. Algul hästi ei läinud, aga see on ka arusaadav: võistlemine suures 50 m tiirus ja kohanemine võitis aega. Kiiremini harjusid tütarlapsed. Janika Ostašnikova tuli kahekordseks rajooni koolinoorte meistriks. Merle Nõmmik sai kolmanda koha. Hooajale panime punkti mai lõpus koos vanematega. Meeldiva üllatusena olid kohal kõik emad ja isad. Võitjaks perekonnaks tuli siis Rhede 422 silmaga, järgnesid Ostašnikov ja Nõmmik. Nüüd nägid vanemad, millega nende lapsed kahel õhtul nädalas olid tegelnud.

1986/87 hooaega alustasime uuesti sügisel. Nagu ikka, oli alustajaid palju — 22, jäid aga mõne aja möödudes need, kel suurem huvi. Et tõsise harjutamisega kaasneb edu, on tõdenud kõik need poisid-tüdrukud, kes kaks aastat koos on püsinud ja hoolega treeninud. Kohe novembris 1986 täitis Janika II järgu, tulles «Jõu» C-klassi võistlustel Põlvas kahekordseks meistriks. 4 osavõtjaga tõime Põlvast 4 auhinna kohta. Kahe nädala pärast osale-

sime ENSV esivõistlustel C-klassis. Janika tuli koolinoorte meistriks õhupüssis 359 silmaga ja harjutuses 3×10 standard 251 s. kolmandaks. Edda oli õhupüssiharjutuses 352 s. neljas, Merle 30 lasku lamades tubli 282 s. viies. Nende ja eelnevate tulemuste põhjal tunnistati Janika 1986. aasta parimaks koolinooreks-laskesportlaseks rajoonis.

Hooaeg jätkus. Aastavahetusel õnnestus saada kaks uut spordipüssi ja kohe andis endast heade tulemustega märku Edda. Jaanuari lõpul Põlvas toimunud 4 rajooni sõpruskohtumisel oli ta kahel korral esimene ja ühel teine, täitis II järgu ning tunnistati võistluse parimaks laskuriks tütarlastest. Ta sai väga tubli tulemuse: lamades 30 lasuga 289 silma. Janika võitis õhupüssi 359 s. Kolmanda koha sai Andrus Lukas õhupüssist. Kahel korral võistlesime Kohila keskkooliga, ja nii, et ei andnud vastastele ühtegi auhinna kohta.

Välis-hooaeg meie rajoonis algas aprilli lõpus. Edda võitis «Jõu» suvespartakiaadi 286 s., oli rajooni meistrivõistlustel teine 287 s. ja kolmas 3×20 standardharjutuses isikliku rekordiga 518 s. Merle tuli rajooni meistrivõistlustel III Eddaga võrdse 287 s.

Rajooni esivõistlustel koolinoortele jagasid kõik medalid omavahel Valtu tüdrukud: Edda esimesed, Janika teised ja Merle kolmandad. Toomas Vaher sai hõbemedali ja Margo Rhede pronksi.

Ja oligi aasta läbi, mille lõpetasime jälle koos emade-isadega, seekord Kaiu tiirus. Valtu kolhoos oli pannud välja karika võitjale perekonnale. Võistlesid ainult need vanemad, kelle pojad-tütred talvel hoolega harjutanud ja kevadeni vastu pidanud. Esikoha koos karikaga viis koju perekond Vaher 427 s.

Neli tublimat — Edda, Merle, Janika ja Andrus — jätkasid treeninguid pärast ülemineku- ja lõpueksameid, et osaleda noorsoospartakiaadil. Hästi läks seal Eddal ja Janikal. Esimene täitis harjutuses MB-5 (3×20 lasku) 543 s. I järgu ja tuli viiendaks. Janika sai samas harjutuses isiklikku rekordit kordava 517 s., isiklik rekord oli aga õhupüssist saadud 361 s. Nende tulemuste põhjal arvati mõlemad Eesti B-klassi koondisse ja nii sai teoks esimene üleliiduline võistlus Kišinjovis. Seal läks hästi. Janika tuli I järku ületava tulemusega 370 s. õhupüssiharjutuses hõbemedalile. Edda sai pronksi 60 l. lamades 571 s. Teistes harjutustes oldi samuti esikümnes. Eesti laskurid võitsid 13 medalit ja üldesikoha nendel I üleliidulistel maaspordikoolide mängudel.

Kohe kojujõudmise järel võistlesid tüdrukud Kaius Vilbergide mäles-

tusvõistlustel. Edda võitis seal 60 l. lamades isikliku rekordiga 579 s. ja oli kolmas 3×20 standardis 521 s. Janika oli teine 3×20 standardis tulemusega 534 s., mis on samuti isiklik rekord.

Võib öelda, et möödunud hooaeg pakkus palju meeldivat. Meeldivat oli ka see, et Edda Nõmmik asus õppima spordiinternaatkooli, kus on avaramad võimalused õppimise kõrval laskesportiga tegelda. Seni olid tooniandjateks tütarlapsed, nüüd on märgata poiste järelejäudmist. Tunnetame Valtu kolhoosi ja «Kalevi» rajooninõukogu abi. Eriti hästi on meie tegevusse suhtunud rajooni spordikomitee, kes kogu tänavu soetatud laskesportivarustuse on meile laenutanud. Seda ei olegi nii vähe — üsna mitme tuhande rubla eest. Valtu kolhoosi juhtkonnale oleme eriti tänulikud sõiduki eest, ilma selleta ei oleks saanud võistelda ega treenida.

TIIT METS,
lasketreener

Spordiaasta

1987ndal oli Valtu spordielus mõndagi meelde jäävat. «Kalevi» talisparkiaadil saadi males, kabes, suusatamises ja talviseis VTKs I, klassikalises maadluses II ning lauatenises III koht. Üldvõit kuulus Valtule. Suvespartakiaadil rajoonis saavutati I koht meeste ja naiste võrkpallis, valikorienteerumises, kergejõustikus ja VTK mitmevõistluses. Laskmises jäidi II. Üldkokkuvõttes taas esikoht. ATK spetsialistide spordipäeval ja majandkonna suvemängudel saadi samuti I koht.

Vabariiklikel erisüsteemide võistlustel jäidi kabes II, lauatenises III ja ka üldkokkuvõttes III kohale. Eesti kolhooside suvespartakiaadi VTK mitmevõistluses võideti esikoht.

Rajoonikoondisse kuulusid mullu Aimur Pailk, Tarmo Lukk, Kalju Kalda, Taivo Selvet, Ulvi Illupmägi, Tõnis Kreuz, Maie Enni, Arne Lumi, Mariš Jääger, Valter Nõmmik ja Tiit Olju.

MAIE ENNI

Parteikomitee ja infolehe toimetust ÖNNITLEVAD meie tublisid sportlasi ja soovivad alanud aastaks niisama edukaid esinemisi!

Karistati

Margus Pärt arvas, et kui tuju on, siis võib ka kolhoositööst osa võtta ja puudumiste kohta pole luba vaja. Sellise vabamõtlemise eest võeti ära IV kvartali preemia. Heli Tsirgu sai noomituse ja jäi ilma IV kvartali preemiast hooletu suhtumise pärast tööülesannete täitmisel.

Vastutav toimetaja ENDEL MALTSAR

Valtu kolhoosi infoleht. Toimetus: 203500 Rapla rajoon, Rapla s'adesõim, telefon 62 621. MB-02314. Trükiarv 600. Tasuta. Tellimuse nr. 517. Maht 0,5 trükipoognat. Rapla Trü kirkoda. Rapla, Kalda 2.